

Wyrok uniewinniający a kontrolne sprawdzenie kwalifikacji

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: poniedziałek, 29, październik 2012 23:00

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 5201

Uniewinniający wyrok sądu karnego usuwa wszelkie skutki związane z wszczętym postępowaniem karnym, a w szczególności skutki wywołane postanowieniem prokuratora o zatrzymaniu prawa jazdy. Oznacza to w szczególności brak podstaw do kierowania osoby na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji nawet wówczas, gdy okres zatrzymania prawa jazdy przekroczył 1 rok.

Wyrok NSA z 11 stycznia 2011 roku, sygn. I OSK 1376/11

Przytoczony wyrok zapadł na tle stanu faktycznego, w którym kierowcy zostało zatrzymane – na mocy postanowienia prokuratora – prawo jazdy. Miało to miejsce w związku z podejrzeniem prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwości. Sąd po upływie niemal 10 lat uniewinnił kierowcę od zarzucanego mu czynu, wskazując jednak jednocześnie że wyrok uniewinniający nie jest tożsamy ze zwrotem zatrzymanego prawa jazdy. Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b Prawa o ruchu drogowym kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji podlega osoba ubiegająca się o zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia do kierowania tramwajem, którego była pozbawiona na okres przekraczający 1 rok. Przepisy nie przewidują od tej zasady żadnych wyraźnych wyjątków.

Organy administracji obu instancji, jak również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odmówiły zwrotu prawa jazdy bez uprzedniego poddania się przez kierowcę kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji. Odmienne stanowisko zajął jednak Naczelny Sąd Administracyjny.

Wskazał, że co prawda przepisy prawa administracyjnego, jak i prawa karnego nie regulują wzajemnej relacji uniewinniającego wyroku karnego i postępowania administracyjnego, to jednak przy ustalaniu całokształtu stanu faktycznego konieczne jest uwzględnienie istnienia takiego wyroku. Wyrok ten oznacza bowiem, że nie było podstaw nie tylko do postawienia zarzutu popełnienia przestępstwa, ale i do zatrzymania prawa jazdy. Uniewinniający wyrok sądu karnego wskazuje, że zatrzymanie prawa jazdy było nieuzasadnione – a co za tym idzie nie było prawnie skuteczne w rozumieniu art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b Prawa o ruchu drogowym.

Sąd wskazał, że przyjęcie odmiennej wykładni tego przepisu prowadziłyby do paradoksalnej sytuacji, w której osoba niewinna, nie dość, że była niesłusznie pozbawiona prawa jazdy przez okres trwania postępowania karnego, musiałaby ponownie wykazywać swoje kwalifikacje do prowadzenia pojazdu, co byłoby nie do pogodzenia z zasadą sprawiedliwości społecznej, o której mowa w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskich. Tym samym w przypadku osób uniewinnionych, którym wcześniej bezzasadnie zatrzymano prawo jazdy, przepis art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b Prawa o ruchu drogowym nie może mieć zastosowania.